

จิรายุ จันทรทองแก้ว 2553: การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของประเทศไทย ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์จรพรณ กุลคิลิก, ศ.ม. 113 หน้า

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติปาล์มน้ำมัน สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน สภาพตลาดปาล์มน้ำมัน สภาพตลาดน้ำมันปาล์มดิบ สภาพตลาดน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ สภาพการผลิตและการตลาดอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม การค้าน้ำมันปาล์มระหว่างประเทศ นโยบายน้ำมันปาล์มของรัฐบาล และภาน้ำมันปาล์ม ของประเทศไทย ตลอดจนการศึกษาความได้เปรียบเชิงแข่งขันของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของประเทศไทย โดยใช้แนวคิดทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขันของ Michael E. Porter

ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีพื้นที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกปาล์มน้ำมันอย่างดี และมีปัจจัยพื้นฐานที่ครบถ้วน ผลผลิตน้ำมันปาล์มสามารถนำไปใช้เป็นวัตถุดิบและผลผลิตได้ในหลากหลายอุตสาหกรรม ซึ่งอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มสามารถแบ่งได้เป็น 3 ช่วงของการผลิตคือ อุตสาหกรรมขั้นต้น เป็นอุตสาหกรรมการปลูกปาล์มน้ำมันสด อุตสาหกรรมขั้นกลาง เป็นอุตสาหกรรมการสกัดน้ำมันปาล์ม และอุตสาหกรรมขั้นปลาย เป็นอุตสาหกรรมการกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ โดยการวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขัน พบว่า ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของประเทศไทยต่ำกว่าประเทศมาเลเซียถึง 1 เท่า ต้นทุนการสกัดน้ำมันปาล์มดิบของประเทศไทยใกล้เคียงกับประเทศมาเลเซีย และต้นทุนการกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ของประเทศไทยสูงกว่าประเทศมาเลเซีย อุปสงค์ของน้ำมันปาล์มส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อการบริโภคน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์สำหรับประกอบอาหารเนื่องจากมีราคาที่ถูกว่าน้ำมันพืชชนิดอื่นๆ การนำเข้าน้ำมันปาล์มของประเทศไทยเป็นไปเพื่อชดเชยการขาดตลาดภายในประเทศ และในด้านการส่งออกมีการส่งออกสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 - 2550 ประเทศไทยมีพันธกรณีการเปิดตลาดสินค้าน้ำมันปาล์มภายใต้ความตกลงต่างๆ อยู่มาภายโดยส่วนมากเป็นการลดภาษีการค้าให้เหลือร้อยละศูนย์ ซึ่งส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมต้นน้ำ เกิดผลเสียแก่เกษตรกรขายผลผลิตปาล์มน้ำมันได้ในราคาต่ำลง และส่งผลดีให้แก่อุตสาหกรรมกลางน้ำ และปลายน้ำ ที่มีต้นทุนน้ำมันปาล์มถูกลงกว่าเดิม รวมทั้งเป็นการกระตุ้นให้อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของประเทศไทยเกิดการแข่งขันสูงขึ้นจากการแข่งขันของต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะของการศึกษา เกษตรกรเป็นผู้ผลิตวัตถุดิบขั้นต้นที่กำหนดราคาของน้ำมันปาล์มแต่ขาดการสนับสนุนและดูแล รัฐบาลจึงต้องเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรอย่างจริงจังเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มปริมาณผลผลิต และรัฐบาลควรจัดตั้งหน่วยงานที่อำนวยความสะดวกในการหาข้อมูลและศึกษาอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มเพื่อเป็นแหล่งความรู้ให้ผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มต่อไป

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก